

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Актуальні проблеми професійної
підготовки поліцейського**
Матеріали круглого столу

м. Одеса, 26 жовтня 2016 року

Одеса
ОДУВС
2016

УДК 351.74 : 371.134
ББК 67.401.133.12 74.58
А43

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Актуальні проблеми професійної підготовки
А43 поліцейського: матеріали кругл. столу, м.Одеса, 26 жовтня
2016 р. — Одеса : ОДУВС, 2016. — 204 с.

У цьому збірнику представлені науково-педагогічні працівники, практичні працівники правоохоронних органів, адюнкти, слухачі, студенти, курсанти. Всіх їх об'єднує спільне бажання – покращання професійної підготовки поліцейських, сприяння становленню особистості професіонала, здатного до ефективної діяльності в складних, напружених та екстремальних умовах.

Сподіваємось, що обмін думками буде плідним і сприятиме удосконаленню підготовки працівників поліції, досягнення високого рівня професіоналізму у всіх сферах практичної діяльності.

УДК 351.74 : 371.134
ББК 67.401.133.12 74.58

© ОДУВС, 2016

Ульянов О.І.,
к.ю.н., доцент,
завідувач науково дослідної лабораторії ОДУВС

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ

Європейська інтеграція України передбачає забезпечення ефективного функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини і громадянина, їх ефективний захист. Важливим кроком в цьому напрямі є реформування органів внутрішніх справ відповідно Стратегії розвитку органів внутрішніх справ [1] та створення Національної поліції України. Разом з тим для того, щоб національна поліція дійсно стала цивільним органом європейського зразка з переходом до виконання соціально-сервісних завдань потрібні вагомі інституційні та функціональні перетворення, які передбачають належне правове

забезпечення, якісну підготовку фахівців за новими програмами, тісна співпраця з іноземними країнами з метою вивчення врахування у національній практиці зарубіжного досвіду.

Ефективність функціонування національної поліції та якісне виконання поліцейськими повноважень в першу чергу залежить від повноти правового забезпечення їх діяльності. Основні правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в Національній поліції України визначено у Законі України «Про Національну поліцію». В цілому відзначаючи прогресивний характер зазначеного закону слід зауважити, що окремі положення потребують конкретизації та уточнення з метою уникнення спірних моментів під час їх реалізації на практиці.

В першу чергу слід звернути увагу на визначення завдань поліції, серед яких забезпечення публічної безпеки і порядку. Категорія «публічна безпека і порядок» вживається у Законі про поліцію разом із категорією «громадська безпека і порядок», при цьому не наведено ні їх визначення, ні співвідношення. На відміну від категорії «публічна безпека і порядок», категорія «громадський порядок» є широко дослідженою у наукових розвідках, використовується у законодавстві, яке визначає повноваження окремих структурних підрозділів органів внутрішніх справ, кримінальному законодавстві тощо. Як зауважує Фатхутдінов В.Г.: «активне застосування в тексті Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року термінів «публічний порядок», «публічна безпека» (ст. ст. 1, 2, 9, 15, 16, 18, 22, 23, 26, 30, 36, 40, 41, 45, 86) суттєво дисонує із практикою вживання усталених термінів в існуючому масиві чинних законодавчих і підзаконних актів, починаючи з Конституції і кодексів України аж до ряду інших законів, що містять згадку про «громадський порядок» і «громадську безпеку» [2].

У постанові Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 року № 12 «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» публічний порядок визначено як

правопорядок держави, визначальні принципи і засади, які становлять основу ладу в ній (стосуються її незалежності, цілісності, самостійності й недоторканності, основних конституційних прав, свобод, гарантій тощо).

«Публічний порядок» як категорія міжнародного приватного прав, передбачена, зокрема у ст. 12 Закону України «Про міжнародне приватне право», ст. 34 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» має свої властивості та не може бути використана при визначенні задач та сфери діяльності національної поліції. У зв'язку з цим у наукових дослідженнях пропонується декілька шляхів вирішення зазначеної проблеми, зокрема, виключити категорію «публічний порядок те безпека» та використовувати усталені категорії «громадський порядок» «громадська безпека» або закріпити у законі чіткі дефініції.

Не отримали також в законі чіткої регламентації положення щодо повноважень та задач різних підрозділів поліції. Відповідно до ч.3 ст.13 Закону передбачено функціонування кримінальної, патрульної, спеціальної поліції, органів досудового розслідування; поліції охорони; поліції особливого призначення, при цьому не визначено основні напрями діяльності щодо забезпечення публічного порядку та безпеки, громадського порядку у різних сферах суспільного життя. Враховуючи базовий характер Закону «Про Національну поліцію» вбачається необхідним визначити основні сфери діяльності кожного з підрозділів поліції. Детальна регламентація їх діяльності має відбуватись на рині підзаконних нормативно-правових актів, прийнятих у відповідності до положень Конституції України, Закону «Про Національну поліцію», процесуального законодавства. Наразі продовжують діяти підзаконні акти, які визначають повноваження окремих підрозділів органів внутрішніх справ, прийняті відповідно до Закону України «Про міліцію», які не приведені у відповідність до Закону «Про Національну поліцію», що також потребує відповідного урегулювання.

Законодавчі прогалини та колізії у сфері забезпечення діяльності поліції потребують як найшвидшого усунення. Адже від повноти та чіткості визначення повноважень, механізмів їх реалізації залежить

ефективність діяльності національної поліції, забезпечення прав та інтересів громадян, охорона громадського порядку.

Література:

1. Щодо питання реформування органів внутрішніх справ України // Розпорядження КМУ від 22.10.2014 № 1118-р [Електронний ресурс] <http://police-reform.org/library/rozporyadzhennya-kmu-v-d-22.10.2014-1118-r-schodo-pitannya-reform>
2. Фатхутдінов В.Г. Громадський vs публічний у дзеркалі правничої герменевтики / Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. - Вип.4. – Т.1. – С.45-50.

ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ	137
Саакян М. Б.	
НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ: НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ ТА НАУКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ	141
Свиріпа І.М., Обухова Ю.В.	
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	147
Синенький В.М., Курляк М. Д.	
ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОФЕСІЙНОГО ТРАВМАТИЗМУ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО	150
Скворцов А.В., Карапет'янц С.І.	
РОЗШУКОВА ПОЛІЦІЯ НА УКРАЇНІ ХІХ-ХХ СТ.	153
Собакарь А.О.	
ЗНАЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ТА ДИСЦИПЛІНИ В СЛУЖБОВО-БОЙОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ	156
Ташматов В.А.	
ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СЛУЖБОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ	159
Теслюк І.О., Цільмак О.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ВНЗ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ	164
Трояновський В.С.	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ З ТЕРОРИСТАМИ, ЗАХОПИВШИМИ ЗАРУЧНИКІВ	168
Тьорло О. І.	
АКТУАЛЬНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПАТРУЛЬНИМ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ	172
Удренас Г.І.	
СТАНОВЛЕННЯ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	176
Ульянов О.І.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ	179
Хуторнюк Д.О., Жуковський С.В.	
ОСНОВНІ ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ ТА ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ТЕРОРИСТИЧНИМ ПРОЯВАМ В УКРАЇНІ	182